

I. DISPOSICIÓN XERAIS

MINISTERIO DE TRABAJO, MIGRACIONES E SEGURIDADE SOCIAL

17609 *Orde TMS/1175/2019, do 4 de decembro, pola que se ditan normas para a aplicación das medidas en materia laboral e de Seguridade Social previstas no Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, polo que se adoptan medidas urxentes para paliar os danos causados por temporais e outras situacións catastróficas.*

O Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, polo que se adoptan medidas urxentes para paliar os danos causados por temporais e outras situacións catastróficas, que ten por obxecto declarar zona afectada gravemente por unha emerxencia de protección civil as provincias e comunidades autónomas que se detallan no seu artigo 1, así como a adopción das medidas urxentes para paliar os danos causados polos incendios, temporais e outras catástrofes naturais, prevé no seu artigo 6.1, relativo ás medidas laborais e da seguridade social, que se poderá exonerar o empresario do aboamento das cotas da Seguridade Social e por conceptos de recadación conxunta mentres dure o período de suspensión do contrato ou redución da xornada de traballo. A condición do dito período manterase como efectivamente cotizado polo traballador, nos termos da orde ministerial que dite para o efecto o Ministerio de Traballo, Migracións e Seguridade Social.

Así mesmo, prevese no dito artigo que o Servizo Público de Emprego Estatal e, de ser o caso, o Instituto Social da Mariña poidan autorizar que o tempo en que se perciban as prestacións por desemprego, reguladas no título III do texto refundido da Lei xeral da seguridade social, aprobado mediante o Real decreto legislativo 8/2015, do 30 de outubro, que teñan a súa causa inmediata nos sucesos incluídos no ámbito de aplicación do dito real decreto lei, non se compute para os efectos de consumir os períodos máximos de percepción establecidos. Igualmente, poderá autorizar que reciban prestacións por desemprego aqueles traballadores incluídos nos ditos expedientes que carezan dos períodos de cotización necesarios para ter dereito a elas.

Por outra banda, o artigo 6.2 do citado real decreto lei establece que as empresas e os traballadores por conta propia incluídos en calquera réxime da Seguridade Social poderán solicitar e obter, logo de xustificación dos danos sufridos ou das perdas de actividade directamente derivadas dos sinistros descritos no artigo 1, unha moratoria de ata un ano, sen xuro, no pagamento das cotizacións á Seguridade Social e por conceptos de recadación conxunta correspondentes a tres meses naturais consecutivos, contados desde o anterior á produción do sinistro ou, no caso de traballadores incluídos no réxime especial dos traballadores por conta propia ou autónomos, desde o mes en que aquel se produciu.

Do mesmo modo, as mutuas colaboradoras coa Seguridade Social, o Servizo Público de Emprego Estatal e, de ser o caso, o Instituto Social da Mariña poderán autorizar que o tempo en que se perciban prestacións por cesamento de actividade, reguladas no título V do texto refundido da Lei xeral da seguridade social, que teñan a súa causa inmediata nos sucesos incluídos no ámbito de aplicación do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, non se compute para os efectos de consumir os períodos máximos de percepción establecidos.

A disposición derradeira segunda do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, prevé que o Goberno e os titulares dos distintos departamentos ministeriais, no ámbito das súas respectivas competencias, ditarán as disposicións necesarias para desenvolver e executar o disposto nel.

De acordo con iso, co obxecto de asegurar a efectiva aplicación desas medidas, así como para unificar criterios na súa posta en práctica, cómpre ditar as oportunas normas ao

respecto, finalidade a que responde esta disposición, mediante a cal se actúa de acordo cos principios de boa regulación previstos no artigo 129 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas. Así, a norma é respectuosa cos principios de necesidade, eficacia e proporcionalidade, en canto que con ela se persegue o obxectivo pretendido, que non é outro que ditar as normas precisas para aplicar as medidas en materia laboral e de seguridade social establecidas tanto no artigo 24 da Lei 17/2015, do 9 de xullo, do Sistema nacional de protección civil, como no Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, ao non se tratar dunha norma restritiva de dereitos.

Así mesmo, a iniciativa é coherente co resto do ordenamento xurídico tanto nacional como da Unión Europea, os seus fins encóntranse claramente definidos e responde ao obxecto previsto tanto no mencionado artigo 24 da Lei 17/2015, do 9 de xullo, como no Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, asegurando a efectiva aplicación das referidas exencións e moratorias no pagamento das cotas da Seguridade Social, así como dos beneficios e medidas aplicables nas situacións de desemprego e cesamento de actividade, co que se cumpre cos principios de seguridade xurídica, transparencia e eficiencia.

A presente orde adecúase plenamente á orde constitucional de distribución de competencias, tanto á competencia exclusiva atribuída ao Estado en materia de lexislación básica e réxime económico da Seguridade Social polo artigo 149.1.17.^a da Constitución, como ao disposto no artigo 149.1.7.^a, que lle atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia de lexislación laboral.

Esta orde dítase en uso das atribucións conferidas na disposición derradeira segunda do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, na cal se establece que o desenvolvemento das medidas laborais e de seguridade social previstas no seu artigo 6 se fará por orde do titular do Ministerio de Traballo, Migracións e Seguridade Social.

Na súa virtude, coa aprobación previa do ministro de Política Territorial e Función Pública, e de acordo co Consello de Estado, dispoño:

CAPÍTULO I

Medidas en materia laboral

Artigo 1. *Medidas en materia laboral.*

De acordo co previsto no artigo 6.1 do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, polo que se adoptan medidas urxentes para paliar os danos causados por temporais e outras situacións catastróficas, as suspensións de contrato e reducións de xornada e os despedimentos colectivos que teñan a súa causa directa nos danos producidos como consecuencia dos acontecementos descritos no artigo 1 do dito real decreto lei terán a consideración de provenientes dunha situación de forza maior, coas consecuencias que derivan dos artigos 47 e 51 do texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores, aprobado polo Real decreto lexislativo 2/2015, do 23 de outubro.

CAPÍTULO II

Medidas en materia de cotización á Seguridade Social

Artigo 2. *Exención no pagamento de cotas.*

1. A exención no pagamento de cotas prevista no artigo 6.1 do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, no ámbito territorial determinado no seu artigo 1, da que de conformidade co establecido na citada disposición lle corresponde á Tesouraría Xeral da Seguridade Social a competencia para a súa concesión, comprenderá as achegas empresariais á cotización á Seguridade Social, tanto por continxencias comúns como por

continxencias profesionais, e a cotización polos conceptos de recadación conxunta coas cotas da Seguridade Social.

A exención aplicarase mentres dure o período de suspensión do contrato de traballo ou a redución temporal da xornada de traballo a que se refire o artigo 47 do texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores, aprobado polo Real decreto legislativo 2/2015, do 23 de outubro; o citado período considerárase como efectivamente cotizado polo traballador para todos os efectos.

2. En caso de suspensión do contrato de traballo, a exención será do 100 por 100 e, no suposto de redución temporal da xornada de traballo, será proporcional á dita redución.

Artigo 3. *Moratoria no pagamento de cotas.*

A moratoria de ata un ano, sen xuro, no pagamento de cotas prevista no artigo 6.2 do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, que poderá conceder a Tesouraría Xeral da Seguridade Social, comprenderá as achegas empresariais á cotización á Seguridade Social e as cotas dos traballadores por conta propia ou autónomos, en ambos os dous casos, tanto por continxencias comúns como por continxencias profesionais, así como as cotas por cesamento de actividade e por conceptos de recadación conxunta, correspondentes a tres meses naturais consecutivos, contados desde o anterior á produción do sinistro ou, no caso de traballadores incluídos no réxime especial dos traballadores por conta propia ou autónomos, desde o mes en que aquel se produciu.

O prazo de ata un ano das moratorias concedidas computarase a partir do día do inicio do prazo regulamentario de ingreso das cotas de que se trate.

A concesión da moratoria será incompatible con calquera outra medida que poida supor un diferimento do prazo regulamentario de ingreso das cotas a que se refire.

Artigo 4. *Presentación de solicitudes.*

1. As solicitudes de exención e moratoria no pagamento de cotas poderanse presentar a través da internet na sede electrónica da Seguridade Social, así como na dirección provincial da Tesouraría Xeral da Seguridade Social ou nas administracións da Seguridade Social dela dependentes correspondentes á provincia afectada polo sinistro, na delegación do Goberno na comunidade autónoma afectada, así como en calquera outro dos lugares previstos no artigo 16.4 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas, que as cursará sen dilación ao órgano competente para acordar a concesión ou denegación da exención e da moratoria, previsto no artigo 5.1.

En todo caso, estarán obrigados a presentar a solicitude a través de medios electrónicos os suxeitos previstos no artigo 14.2 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas.

As solicitudes de exención no pagamento de cotas tamén se poderán presentar ante a autoridade laboral en que se siga o procedemento de constatación da existencia de forza maior regulado no artigo 51.7 do texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores.

Non obstante o indicado nos parágrafos anteriores, os empresarios que teñan autorizada a xestión centralizada de determinados trámites relacionados coa cotización e a recadación deberán formalizar as súas solicitudes, en todo caso, ante a dirección provincial da Tesouraría Xeral da Seguridade Social ou Administración da Seguridade Social en que estea autorizada esa xestión centralizada.

2. O prazo de presentación das solicitudes de exención e moratoria no pagamento de cotas será o dos tres meses seguintes ao da publicación desta orde no «Boletín Oficial del Estado».

3. Coas solicitudes deberase xuntar a seguinte documentación:

a) Para a exención no pagamento de cotas, a resolución da autoridade laboral ditada no procedemento seguido para o efecto, na cal se constate a existencia de forza maior como causa directa dos danos producidos e da perda de actividade nos establecementos

a que se refire o artigo 24.2.b) da Lei 17/2015, do 9 de xullo, como consecuencia dos temporais e doutras situacións catastróficas acaecidas, así como a documentación correspondente á decisión da empresa sobre a suspensión dos contratos de traballo ou a redución temporal da xornada de traballo, conforme a dita resolución da autoridade laboral.

b) Para a moratoria no pagamento de cotas, a documentación acreditativa dos danos sufridos ou da perda de actividade deles derivada, expedida para tal efecto polo respectivo concello, polo órgano autonómico competente ou polo delegado do Goberno na comunidade autónoma, en que se acrediten os danos ou a perda de actividade e a situación das empresas ou explotacións afectadas ou o lugar en que se desempeñe a actividade.

Para os mesmos efectos, tamén se poderá achegar resolución favorable da autoridade laboral no procedemento de constatación de forza maior, regulado no artigo 51.7 do texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores, ou, así mesmo, poderase xuntar, se a houber, resolución ou comunicación do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación en que conste a condición de beneficiario de axudas outorgadas en relación cos danos causados polos temporais e outras situacións catastróficas acaecidas a que se refire o Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro.

No suposto de empresas, a documentación antes indicada terá carácter individualizado para cada unha delas.

Artigo 5. *Resolución das solicitudes.*

1. A concesión ou denegación da exención e da moratoria será acordada, nos supostos previstos no artigo 6 do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, polos titulares das administracións da Seguridade Social correspondentes á provincia afectada polo sinistro.

2. A resolución deberase ditar e notificar dentro dos tres meses seguintes á data en que a solicitude tivese entrada no rexistro das administracións da Seguridade Social competentes para a súa tramitación e concesión ou denegación.

Transcorrido o dito prazo sen que se notificase a resolución, a solicitude poderase entender desestimada por silencio administrativo, de conformidade co establecido no artigo 129.3 do texto refundido da Lei xeral da seguridade social, aprobado polo Real decreto legislativo 8/2015, do 30 de outubro.

3. A resolución non porá fin á vía administrativa e contra ela poderase recorrer en alzada ante o titular da dirección provincial da Tesouraría Xeral da Seguridade Social competente, na forma, prazos e demais condicións establecidos legalmente.

Artigo 6. *Cumprimento de obrigas en materia de liquidación de cotas.*

De non o ter feito con anterioridade, de forma simultánea á tramitación das solicitudes de exención ou moratoria deberanse cumprir as obrigas en materia de liquidación de cotas establecidas no artigo 29 do texto refundido da Lei xeral da seguridade social e na súa normativa de desenvolvemento, en función do sistema de liquidación que resulte aplicable, respecto ás cotas correspondentes aos meses previos á concesión que se solicita, aínda que non se proceda ao seu ingreso, de ser o caso.

Os solicitantes aos cales se lles concedese a exención ou moratoria virán obrigados, non obstante esta, ao cumprimento das referidas obrigas en materia de liquidación respecto ás cotas correspondentes a períodos posteriores a esa concesión, na mesma forma e prazos establecidos con carácter xeral, aínda cando non ingresen aquelas. Na súa falta, a exención ou moratoria quedará sen efecto desde o vencemento do prazo fixado para o dito cumprimento.

Artigo 7. *Devolución de cotas xa ingresadas.*

As cotas xa ingresadas que sexan obxecto da exención ou da moratoria a que se refire esta orde, incluídos, se é o caso, unicamente as recargas, xuros de demora e custas que

se tivesen satisfeito, serán devoltas por petición dos interesados, formulada xunto coa solicitude de concesión daquelas ou con posterioridade, pero dentro do prazo establecido no artigo 4.2; para tal efecto deberánse xuntar os documentos acreditativos do seu pagamento.

Se no prazo sinalado non se solicitase a devolución desas cotas, entenderase que se renuncia ao período de exención ou moratoria a que estas se refiran, sen que poida xa solicitarse unha vez finalizado o prazo.

Se o que tivese dereito á devolución fose debedor da Seguridade Social por cotas correspondentes a outros períodos ou por outros recursos do sistema, o crédito pola devolución será aplicado ao pagamento das débedas pendentes con aquela na forma que legalmente proceda, sen prexuízo do seu dereito a solicitar aprazamento de todas as cotas pendentes que, deste modo, non sexan compensadas, nos termos do Regulamento xeral de recadación da Seguridade Social, aprobado polo Real decreto 1415/2004, do 11 de xuño.

CAPÍTULO III

Medidas en materia de protección por desemprego

Artigo 8. *Medidas en materia de protección por desemprego.*

1. As medidas en materia de protección por desemprego previstas no segundo parágrafo do artigo 6.1 do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, cuxa concesión corresponde ao Servizo Público de Emprego Estatal ou, de ser o caso, ao Instituto Social da Mariña, comprenderán:

- a) A posibilidade de que os traballadores afectados obteñan o dereito á prestación contributiva por desemprego, aínda que carezan do período de cotización necesario para ter dereito a ela.
- b) Non computar o tempo en que se perciban as prestacións para os efectos de consumir os períodos máximos de percepción establecidos.

2. As citadas medidas aplicaranse sempre que a situación legal de desemprego veña ocasionada pola suspensión do contrato de traballo ou a redución temporal da xornada de traballo, que teñan a súa causa directa nas circunstancias excepcionais recollidas no artigo 1 do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro.

Artigo 9. *Aplicación das medidas.*

1. As medidas citadas no artigo anterior serán aplicables aos traballadores afectados tanto se no momento da adopción da decisión empresarial tivesen suspendido un dereito anterior á prestación ou subsidio por desemprego como se carecesen do período mínimo de ocupación cotizada para causar dereito a prestación contributiva, ou non percibisen prestación por desemprego precedente.

2. Nos supostos citados no número anterior recoñecerase un novo dereito á prestación contributiva nos termos establecidos no título III do texto refundido da Lei xeral da seguridade social, coas seguintes especialidades respecto á contía e duración:

- a) A base reguladora da prestación será a resultante de computar a media das bases dos últimos 180 días cotizados ou, na súa falta, do período de tempo inferior, inmediatamente anterior á situación legal de desemprego, traballados ao abeiro da relación laboral afectada pola forza maior que orixinou directamente a suspensión do contrato ou a redución da xornada de traballo.
- b) A duración da prestación estenderase ata a finalización do período de suspensión do contrato de traballo ou de redución temporal da xornada de traballo de que derive.

Artigo 10. *Procedemento.*

1. A iniciación, instrución e resolución do procedemento de recoñecemento do dereito á prestación por desemprego axustarase ao disposto na normativa legal e regulamentaria para os supostos de suspensión temporal do contrato ou de redución temporal da xornada derivados de forza maior, sen prexuízo do establecido no número seguinte.

2. Os traballadores que con anterioridade á publicación desta orde obtivesen o recoñecemento do dereito ás prestacións debido á suspensión do contrato ou á redución de xornada decididas polo empresario como consecuencia dos acontecementos a que se refire o Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, así como aqueles que non as solicitasen ou visen denegadas as súas solicitudes por non reunir o período mínimo de ocupación cotizada, poderán obter a aplicación das medidas previstas no artigo 8 se presentan a correspondente solicitude no prazo dun mes a partir da data de publicación desta orde no «Boletín Oficial del Estado».

CAPÍTULO IV

Medidas en materia de protección por cesamento de actividade

Artigo 11. *Medidas en materia de cesamento de actividade.*

1. As medidas en materia de protección por cesamento de actividade previstas nos parágrafos segundo e terceiro do artigo 6.2 do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, cuxa concesión lles corresponde ás mutuas colaboradoras coa Seguridade Social, ao Servizo Público de Emprego Estatal ou, de ser o caso, ao Instituto Social da Mariña, comprenderán:

a) Que non se compute o tempo en que se perciban as prestacións por cesamento de actividade para os efectos de consumir os períodos máximos de percepción establecidos.

b) O dereito á prestación por cesamento de actividade, aínda que os traballadores por conta propia afectados carezan do período mínimo de cotización necesario para a súa obtención.

2. As citadas medidas aplicaranse sempre que a situación legal de cesamento de actividade teña a súa causa directa nas circunstancias excepcionais recollidas no artigo 1 do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro.

Para estes efectos, o cesamento temporal ou definitivo da actividade económica que teña a súa causa directa nos danos producidos polos sinistros descritos no artigo 1 do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, así como nas perdas de actividade directamente derivadas destes, nos establecementos referidos no artigo 2.3, que queden debidamente acreditados, terán a consideración de causa de forza maior establecida no artigo 331.1.b) do texto refundido da Lei xeral da seguridade social.

Artigo 12. *Aplicación das medidas.*

O dereito a percibir a prestación por cesamento de actividade recoñecerase nos termos establecidos no título V do texto refundido da Lei xeral da seguridade social, coas seguintes especialidades:

a) A base reguladora da prestación será a media das bases polas cales se cotizou os doce meses anteriores ou, na súa falta, do período de tempo inferior inmediatamente anterior á situación legal de cesamento de actividade.

b) Considerarase cumprimento, para estes efectos, o requisito de período mínimo de cotización de doce meses continuados e inmediatamente anteriores á situación legal de cesamento de actividade previsto no artigo 338 do texto refundido da Lei xeral da seguridade social.

c) No suposto de cesamento temporal da actividade económica desenvolvida por conta propia, a duración da prestación estenderase ata que teña lugar o reinicio das actividades, sempre que o traballador autónomo acredite a súa viabilidade mediante unha memoria explicativa do proxecto, na cal conste un prazo previsto para o reinicio das actividades non superior a vinte e catro meses desde que se producise o cesamento temporal.

Ata o momento en que se produza o reinicio das actividades, a percepción da prestación estará condicionada a que o traballador autónomo presente, con carácter trimestral, unha declaración xurada, na cal se consignará o motivo ou motivos concorrentes que xustifiquen que o reinicio das actividades non se pode levar a cabo por causas vinculadas directamente coas circunstancias que determinaron o cesamento temporal da súa actividade, previstas no artigo 1 do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro.

d) No suposto de cesamento definitivo da actividade económica, a duración da prestación corresponderase coa mínima prevista no artigo 338 do texto refundido da Lei xeral da seguridade social, en relación con aqueles autónomos que non contén co período mínimo de cotización para acceder á dita prestación. Noutros casos, haberá que aterse á duración da prestación resultante do previsto no artigo 338 do texto refundido da Lei xeral da seguridade social.

Artigo 13. *Procedemento.*

1. A iniciación, instrución e resolución do procedemento de recoñecemento do dereito á prestación por cesamento de actividade axustarase ao disposto na normativa legal e regulamentaria de recoñecemento da prestación derivada de causa de forza maior, sen prexuízo do establecido no número seguinte.

2. Os traballadores por conta propia que, con anterioridade á publicación desta orde, non solicitasen o recoñecemento do dereito á prestación ou visen denegadas as súas solicitudes por non reunir o período mínimo de cotización por cesamento de actividade poderán obter a aplicación das medidas recollidas no artigo 11 se presentan a correspondente solicitude no prazo dun mes a partir da data de publicación desta orde no «Boletín Oficial del Estado».

Disposición adicional primeira. *Traballos de colaboración social.*

De acordo co establecido no artigo 6.3 do Real decreto lei 11/2019, do 20 de setembro, para levar a cabo as obras de reparación dos danos causados polos sinistros descritos no seu artigo 1, as administracións públicas e as entidades sen ánimo de lucro poderán solicitar do servizo público de emprego competente a adscrición de traballadores perceptores das prestacións por desemprego para traballos de colaboración social, de acordo co disposto no artigo 272.2 do texto refundido da Lei xeral da seguridade social, e no Real decreto 1445/1982, do 25 de xuño, polo que se regulan diversas medidas de fomento do emprego.

Disposición adicional segunda. *Aplicación a socios traballadores e de traballo de cooperativas.*

Nas referencias feitas por esta orde aos traballadores por conta allea e aos traballadores por conta propia ou autónomos entenderanse incluídos, respectivamente, os socios traballadores e de traballo das cooperativas encadrados como traballadores por conta allea e os socios traballadores das cooperativas encadrados como traballadores por conta propia, no respectivo réxime da Seguridade Social.

Disposición derradeira primeira. *Título competencial.*

A presente orde dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1.17.^a da Constitución española, que lle atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia de réxime económico da seguridade social, salvo o seu artigo 1, que se dita ao abeiro do disposto no

artigo 149.1.7.^a, que lle atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia de lexislación laboral.

Disposición derradeira segunda. *Aplicación das disposicións en materia de protección por desemprego.*

O director xeral do Servizo Público de Emprego Estatal ditará, no ámbito das súas competencias, as resolucións ou instrucións precisas para a execución desta orde.

Disposición derradeira terceira. *Entrada en vigor.*

A presente orde entrará en vigor o día da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Madrid, 4 de decembro de 2019.—A ministra de Traballo, Migracións e Seguridade Social, Magdalena Valerio Cordero.